

การประเมินความเสี่ยง
ที่อาจเกิดจากการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงาน
ตามภารกิจของหน่วยงาน
เทศบาลตำบลรัตนวาปีศรีเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

เทศบาลตำบลรัตนวาปีศรีเจริญ
อำเภอหัวตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ

บทนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานหากเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบในทางลบต่อองค์กร ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาสาเหตุที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องมีการคิดไว้ก่อนเสมอ การป้องกันการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ก่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งหากองค์กรมีความตั้งใจจริงในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้นี้ ต้องมีการกำหนดนโยบายที่สำคัญของผู้บริหารสูงสุดขององค์กร และให้ข้าราชการทุกคนถือปฏิบัติเป็นแนวทางต่อไป

การนำเครื่องมือในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของปฏิบัติงานประจำ

เทศบาลตำบลรัตนวาปีศรีเจริญ ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นเกี่ยวกับสินบนในเทศบาลตำบลรัตนวาปีศรีเจริญขึ้น จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นสินบน โดยมีการประเมินความเสี่ยงใน ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือการให้บริการตามภารกิจ

๓. การจัดซื้อจัดจ้าง

๔.การบริหารงานบุคคล

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ และเป็นการป้องกันมิให้เกิดการทุจริตในประเด็นเกี่ยวกับการรับสินบนขึ้นในเทศบาลตำบลรัตนวาปีศรีเจริญ และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

งานนิติการ สำนักปลัด
เทศบาลตำบลรัตนวาปีศรีเจริญ
มีนาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	๑
บทที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง	๓
บทที่ ๓ การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจ ของเทศบาลตำบลรัตนวาปีศรีเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘	๖
บทที่ ๔ มาตรการหรือวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจของเทศบาลตำบลรัตนวาปีศรีเจริญประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗	๑๐

บทที่ ๑ บทนำ

๑. ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

๒. สินบน (Bribery) ISO ๓๗๐๐๑: ได้ให้ความหมาย“สินบน”หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้อง ผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะเป็นมี มูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้ง ทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทน เพื่อให้บุคคลกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น

๓. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริตหมายถึงความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการระบบหรือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไปมาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตการออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริตตลอดจนการสร้างความจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กรทั้งนี้การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

๔. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งเป็นหลักการที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายที่ได้กำหนดกรอบการควบคุมภายในองค์กรไว้ด้วยกันซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control – Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายใน แต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามี ความสำคัญอย่างยิ่ง ในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ COSO ได้ผลักดันให้กิจการต่าง ๆ ทำการขับเคลื่อน The Three Lines of Defense และถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของ Internal Control Framework

มาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ - องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ - คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ - คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ - องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ - องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ - กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ - ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ - พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ - ระบุและประเมินความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ - ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ - พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ - ควบคุมนโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ - องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ - มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้
- หลักการที่ ๑๕ - มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ - ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ - ประเมินและสื่อสารขอบการรองของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

๔. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจ

เทศบาลตำบลรัตนวาปีศรีเจริญ ได้กำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ในไว้ ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือการให้บริการตามภารกิจ

๓. การจัดซื้อจัดจ้าง

๔.การบริหารงานบุคคล

โดยในแต่ละประเด็นจะต้องมีรายละเอียดอย่างน้อย ประกอบด้วย

๑. เหตุการณ์ความเสี่ยง

๒. ระดับของความเสี่ยง

๓. วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

การประเมินความเสี่ยง(RiskAssessment)

การประเมินความเสี่ยง(RiskAssessment)เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของหลักการควบคุมภายในองค์กร(Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO๒๐๑๓(CommitteeofSponsoringOrganizations๒๐๑๓) ซึ่งในส่วนของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตสอดคล้องกับหลักการที่ ๘ - การพิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต โดยกรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

๑. Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัติดูแลแล้วทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

๒. Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยงทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรกตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

๓. Preventive ป้องกันหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่นำไปสู่การสู่เสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อนคาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก(KnownFactor)ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริตจะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างในการทุจริตเข้ามาได้อีก

๔. Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคยในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต(Unknown Factor)

การประเมินความเสี่ยง เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตโดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้มีความชัดเจนมากที่สุดโดยอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิดหรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง/มีประวัติดูแลแล้ว(KnownFactor)และไม่เคยเกิดหรือไม่ประวัติดูแลมาก่อนแต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด(Unknown Factor)

วิธีการประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดำเนินการผ่าน ๓ ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

๑. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนก่อนทำการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานที่ต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการ หรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสมโดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบ

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood): พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) : การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง โดยใช้สีของไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

■ สถานะสีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

■ สถานะสีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้เวลาระมัดระวังรอบคอบ ระมัดระวัง

ในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมได้

■ สถานะสีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามปกติ

■ สถานะสีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

๓. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

เทศบาลตำบลรัตนวาปีศรีเจริญ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังนี้

เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) และเกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ดังนี้

๑. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

๒) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	สูง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	ปานกลาง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	น้อย	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	น้อยมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓) เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ลำดับ	ความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕-๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙-๑๔
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๕-๘
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑-๔

บทที่ ๓

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
ของเทศบาลตำบลรัตนวาปีศรีเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

เทศบาลตำบลรัตนวาปีศรีเจริญ ได้กำหนดประเด็นความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจ ของเทศบาลตำบลรัตนวาปีศรีเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ในไว้ ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรือ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจตามกฎหมาย
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

๑. ประเด็นการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

ประเด็น ความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยง Risk Score	วิธีการบริหาร จัดการความเสี่ยง
		โอกาสเกิด Likelihood	ผลกระทบ Impact		
๑. การพิจารณาอนุญาต เกี่ยวกับการก่อสร้าง,รื้อถอน ,ดัดแปลงอาคาร	๑.การเรียกรับสินบนหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ ขออนุญาตก่อสร้าง อาคาร รื้อถอนดัดแปลง เพื่อให้การดำเนินการพิจารณารวดเร็วในการ พิจารณาอนุญาต	๒	๒	๔ ความเสี่ยงระดับต่ำ	การกำหนด มาตรการควบคุม
๒.การพิจารณาอนุมัติในการ ขอประกอบกิจการรถเกี่ยว ข้าว	๑.การเรียกรับสินบนหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ ขอประกอบกิจการรถเกี่ยวข้าว เพื่อให้การ ดำเนินการพิจารณารวดเร็วในการพิจารณา อนุญาต	๒	๒	๔ ความเสี่ยงระดับต่ำ	การกำหนด มาตรการควบคุม

๒. ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือการให้บริการตามภารกิจ

ประเด็น ความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยง Risk Score	วิธีการบริหาร จัดการความเสี่ยง
		โอกาสเกิด Likelihood	ผลกระทบ Impact		
๑. การใช้ อำนาจ ตาม กฎหมาย หรือการให้บริการ ตามภารกิจ	๑.การเรียกรับสินบน จากผู้เสียภาษี เพื่อให้มี การประเมินภาษีประเภทต่างๆน้อยกว่าความ เป็นจริง	๒	๒	๔ ความเสี่ยงระดับต่ำ	การกำหนด มาตรการควบคุม

๓. ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง

ประเด็น ความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยง Risk Score	วิธีการบริหาร จัดการความเสี่ยง
		โอกาสเกิด Likelihood	ผลกระทบ Impact		
๑.ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง	๑.การเรียกรับสินบนในการจัดทำร่างขอบเขต ของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุ จากผู้ประกอบการให้เข้ากับคุณสมบัติของ ผู้ประกอบการนั้นเพียงรายเดียว	๒	๒	๔ ความเสี่ยงระดับต่ำ	การกำหนด มาตรการควบคุม
	๒.การเรียกรับสินบนในการพิจารณาผลการ คัดเลือก จากผู้ประกอบการรายนั้น เพื่อให้ ผู้ประกอบการรายนั้นเป็นผู้ได้รับการคัดเลือก	๒	๒	๔ ความเสี่ยงระดับต่ำ	การกำหนด มาตรการควบคุม

๔. การบริหารงานบุคคล

ประเด็น ความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยง Risk Score	วิธีการบริหาร จัดการความเสี่ยง
		โอกาสเกิด Likelihood	ผลกระทบ Impact		
๑.การเรียกรับสินบนในการ ประเมินในการเลื่อนและ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ สูงขึ้น	-การเรียกรับสินบน เพื่อแลกกับการประเมินผล งานของผู้รับการประเมินในการเลื่อนและแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นระดับชำนาญงาน ชำนาญการชำนาญการพิเศษ เพื่อแลกกับการ เสนอเรื่อง หรือการไม่ตรวจสอบความถูกต้อง ของคุณสมบัติและผลงานของผู้รับการประเมิน	๒	๒	๔ ความเสี่ยงระดับต่ำ	การกำหนด มาตรการควบคุม

สรุปผลการประเมินและแผนบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงาน
ตามภารกิจหน้าที่ของเทศบาลตำบลรัตนวารีศรีเจริญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนน	ความหมาย	จำนวน ปัจจัยเสี่ยง
สูงมาก	๑๕-๒๕	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ - ต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที	-
สูง	๙-๑๔	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ - ต้องมีการจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	-
ปานกลาง	๕-๘	ระดับที่ยอมรับได้ - แต่ต้องมีการควบคุมความเสี่ยง	-
ต่ำ	๑-๔	ระดับที่ยอมรับได้	๖

มาตรการหรือวิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
ของเทศบาลตำบลรัตนวาปีศรีเจริญประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของ ความเสี่ยง	มาตรการ/วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑. ประเด็น การอนุมัติ อนุญาตตาม พระราชบัญญัติการ อำนวยความสะดวกใน การพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑.การเรียกรับสินบนหรือประโยชน์ อื่นใดจากผู้ขออนุญาตก่อสร้าง อาคาร รื้อถอนดัดแปลง เพื่อให้การ ดำเนินการพิจารณารวดเร็วในการ พิจารณาอนุญาต	ต่ำ	๑.การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อใช้เป็น แนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และให้เจ้าหน้าที่ ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ๒.การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ ภายในหน่วยงานในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘	กองช่าง
	๑.การเรียกรับสินบนหรือประโยชน์ อื่นใดจากผู้ขอประกอบกิจการรถ เกี่ยวข้าว เพื่อให้การดำเนินการ พิจารณารวดเร็วในการพิจารณา อนุญาต	ต่ำ	๑.การจัดทำคู่มือการรับบริการ เพื่อให้ประชาชนทราบถึง รายละเอียดการดำเนินการขออนุญาตและเงื่อนไขการ อนุมัติ พร้อมเอกสารประกอบการขออนุญาตมาเพื่อให้ เกิดความรวดเร็วในการขออนุญาต/อนุมัติ ๒.การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ ภายในหน่วยงานในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘	กองสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม

ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	มาตรการ/วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๒. ประเด็น การใช้อำนาจตาม กฎหมาย หรือการ ให้บริการตามภารกิจ	๑.การเรียกรับสินบน จากผู้เสีย ภาษี เพื่อให้มีการประเมินภาษี ประเภทต่างๆน้อยกว่าความเป็น จริง	ต่ำ	๑.จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การชำระภาษีผ่านทางสื่อ ประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึง รายละเอียดขั้นตอนการชำระภาษีประเภทต่างๆ ๒.มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ขั้นตอนและระยะเวลาใน การดำเนินการและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ ๓.ผู้บังคับบัญชาแจ้งกำชับให้เจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตาม ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด เพื่อ ป้องกันปัญหาในการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ สินบนที่อาจเกิดขึ้น หากฝ่าฝืนจะต้องมีการกำหนดโทษไว้ ด้วย ผ่านช่องทางการประชุมในทุกระดับ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘	กองคลัง
๓.ประเด็น การจัดซื้อจัดจ้าง	๑.การเรียกรับสินบนในการจัดทำ ร่าง ขอบ เ ข ต ข อ ง ง า น หรือ รายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุ จากผู้ประกอบการให้เข้ากับ คุณสมบัติของผู้ประกอบการนั้น เพียงรายเดียว	ต่ำ	๑.มีการกำหนดให้คณะกรรมการจัดทำร่างขอบเขตฯ ตรวจสอบรายละเอียดคุณลักษณะฯ ที่กำหนดขึ้น ว่ามี ผู้ประกอบการสามารถเข้าเสนอราคาได้ ไม่น้อยกว่า ๓ ราย ๒. มีการประกาศเผยแพร่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ๓.การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ ภายในหน่วยงานในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ๓.ผู้บังคับบัญชาแจ้งกำชับให้เจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตาม ระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด เพื่อ ป้องกันปัญหาในการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ สินบนที่อาจเกิดขึ้น หากฝ่าฝืนจะต้องมีการกำหนดโทษไว้ ด้วย	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘	กองคลัง

ประเด็นความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	มาตรการ/วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๓.ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง	๒. การเรียกรับสินบนในการพิจารณาผลฯ จากผู้ประกอบการรายนั้น เพื่อให้ผู้ประกอบการรายนั้นเป็นผู้ได้รับการคัดเลือก	ต่ำ	๑.มีการกำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาผลฯ ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอให้เป็นไปตามที่กำหนดและให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ๒. มีการประกาศเผยแพร่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ๓.การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ๓.ผู้บังคับบัญชาแจ้งกำชับให้เจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันปัญหาในการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่อาจเกิดขึ้น หากฝ่าฝืนจะต้องมีการกำหนดโทษไว้	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘	กองคลัง
๔. การบริหารงานบุคคล	๑.การเรียกรับสินบน เพื่อแลกกับการประเมินผลงานของผู้รับการประเมินในการเลื่อนระดับและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นระดับชำนาญงาน ชำนาญการชำนาญการพิเศษ เพื่อแลกกับการเสนอเรื่อง หรือการไม่ตรวจสอบความถูกต้องของคุณสมบัติและผลงานของผู้รับการประเมิน	ต่ำ	๑.การประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์ประกาศ ก.ท.จ. อำนาจเจริญ เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคัดเลือกเพื่อเลื่อนและแต่งตั้งพนักงานเทศบาลตำแหน่งประเภททั่วไปและประเภทวิชาการให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นอย่างเคร่งครัด ๒.มีการกำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ประกาศ ก.ท.จ.อำนาจเจริญ เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคัดเลือกเพื่อเลื่อนและแต่งตั้งพนักงานเทศบาลตำแหน่งประเภททั่วไปและประเภทวิชาการให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น อย่างเคร่งครัด	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘	สำนักปลัด

